

Gynekologisk kirurgi

- Aborter
- Fertilitetskirurgi (diagnostiska och terapeutiska ingrepp)
- Kejsarsnitt
- Hysterektomi (benigna tillstånd – myom, blödningar)
- Inkontinenskirurgi
- Tumörkirurgi (uterus, ovarier)

Infektioner efter gynekologisk kirurgi

Gynekologisk kirurgi	4%
Kejsarsnitt	6%

Risikfaktorer:

övervikt, diabetes, akut kirurgi,
infekterat fostervatten...

Ytlig abdominell sårinfektion

- Hud och subkutan vävnad ovan fascia
- **Klinik, diagnos:**
Rodnad, ömhet, svullnad i anslutning till operationssåret, ev. feber men ingen eller lätt allmänpåverkan
- **Behandling:**
Avlägsna hudsuturer, rengöring, omläggning med fuktiga kompresser, antibiotika iv/po (efter odling)

Djup abdominell sårinfektion

- Engagemang av fascia +/- muskulatur
- **Diagnos:**
Svår sepsis, smärta
Makroskopisk fascit vid exploration
- **Behandling:**
Snabb handläggning!
Kirurgi, bredspektrumantibiotika (aerob och anaerob täckning), intensivvård

Abscess

- Avgränsad, avkapslad infektion (≥ 1 v. postop)
- **Klinik, diagnos:**
Lokal inflammation, feber
Diagnos genom UL eller DT
- **Behandling:**
Dränering (öppen kirurgisk eller perkutan punktion)
Antibiotika iv/po (efter odling)

Septisk tromboflebit

- **Klinik, diagnos:**

Infektionstecken + svullnad, ömhet lår eller vid trombos i ovarialven ev. palpabel öm sträng

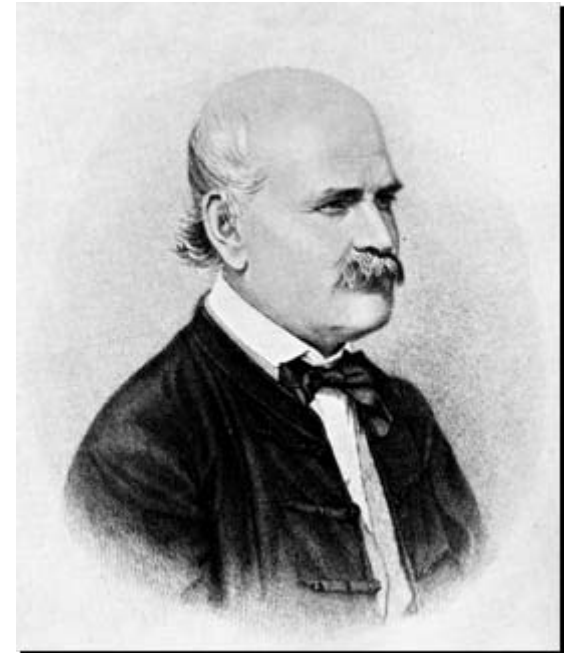
DT eller MR för definitiv diagnos

- **Behandling:**

Antibiotika iv/po + LMWH (t.o.m. feberfrihet)

Dödlighet i barnsängsfeber i Sverige

År	På landsbygden	I städerna	På barnbördshusen
1861-1865	0,8	8,1	56,1
1866-1870	1,2	7,8	38,6
1871-1875	2,2	7,3	32,2
1876-1880	2,0	5,1	12,8
1881-1885	1,8	3,4	2,6
1886-1890	1,6	2,3	1,0
1891-1895	1,7	2,0	1,3
1896-1900	1,1	1,2	0,7

Från "Jordemodern"
1904

Definitioner

- **”Puerperial sepsis”**
Infektion utgående från genitalia efter det att fosterhinnorna brutit t.o.m. 42 dgr efter partus (WHO)
- **Graviditetsrelaterade infektioner**
chorioamnionit, mastit, endometrit
- **Icke graviditetsrelaterade infektioner**
urosepsis, pneumoni, sårinfektioner...

Epidemiologi

- **Låginkomstländer**

grav.rel infektion 5-10% av förlossningar
ca: 75 000 dödsfall/år (3-4:e ledande dödsorsaken)

- **Höginkomstländer**

- sepsis 1-4 fall/ 1000 förlossningar
- 8% av obstertisk IVA-vård
- mödradödlighet sepsis 0,73/100 000 förl.

Riskfaktorer graviditetsrelaterad sepsis

- Malnutrition
- Bakteriell vaginos
- Kronisk sjukdom
- Anemi
- Flerbarnsbörd
- Övervikt
- Tidig vattenavgång
- Multipla vag. examinationer (>5)
- Kejsarsnitt (RR 5-10)

Prevention

- **Förebyggande av infektion**
 - Basala hygienrutiner
 - Antibiotikaproylax vid akuta kejsarsnitt
- **Förebyggande av allvarligt förlopp**
 - Tidig diagnos
 - Tidig behandling
 - Adekvat övervakning

Klinik

- Early onset < 48 tim
- Late onset 2d-6v
- Bukömhet, feber, illaluktande flytning
- Komplikationer:
Svår sepsis, peritonit, abdominell abscess,
septisk tromboflebit

Handläggning

- Odling från cervix och blod
- Antibiotika med aerob och anaerob täckning (klinda + aminoglykocid, karbapenem, pip/taz)
- Intensivvård om svår sepsis (hypotension, hypoperfusion, organdysfunktion)

Chorioamnionit

- Infekterat fostervatten
- Risk för både moder och barn (endometrit resp. pneumoni)